Lietas Nr. C19074316
Lietas arhīva Nr. C-0219-17/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā 2017.gada 13.jūnijā

Kuldīgas rajona tiesa,
tiesnese Liena Jansone,
rakstveida procesā izskatīja civillietu AS „Moda Kapitāls" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja 2016.gada 22.decembrī cēlusi prasību pret atbildētāju, kurā lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas pamatparādu 211,93 EUR, procentus par aizdevuma izmantošanu 32,37 EUR, nokavējuma procentus 28,98 EUR, samaksātos tiesas izdevumus, kā arī lūdz noteikt prasītājas tiesības saņemt 6 % gadā no neapmaksātās pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei. Prasību pamato uz Civillikuma 1756., 1759., 1765., 1587., 1590., 1591., 1756., 1765.pantu, 1946.panta pirmo daļu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2016.gada 5.aprīlī starp pusēm noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 33-317093 (turpmāk – Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru prasītāja izsniegusi atbildētājai kredītu 231,20 EUR un atbildētāja apņēmusies līdz katra kalendārā mēneša 5.datumam atmaksāt daļu no kredīta pamatsummas un veikt maksājumus par kredīta izmantošanu - 3 % mēnesī. Kredīta atmaksas termiņš noteikts līdz 2017.gada 5.aprīlim.

Līdz 2016.gada 21.decembrim atbildētāja ar Aizdevuma līgumu uzņemtās saistības par kredīta atmaksu neesot pildījusi, ar kavēšanos veikusi tikai pirmo maksājuma grafikā noteikto maksājumu, t.i. 2016.gada 9.maijā atmaksājot daļu no kredīta pamatsummas – 19,27 EUR, procentus par kredīta izmantošanu – 6,94 EUR un nokavējuma procentus 0,16 EUR.

Prasītāja norāda, ka tā kā atbildētāja pieļāvusi samaksas termiņa nokavējumu, prasītāja atbildētājai piemērojusi Aizdevuma līguma noteikumu, kurš paredz, ka atbildētājai jāmaksā prasītājai nokavējuma procenti 0,2 % apmērā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu.

Prasītāja nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Atbildētāja paskaidrojumus par prasību tiesai nav iesniegusi, kā arī nav lūgusi iztiesāt lietu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu, kā arī informē par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, un izskaidro tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim. Datums, kad sprieduma noraksts ir pieejams tiesas kancelejā, uzskatāms par sprieduma sastādīšanas datumu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{26} pantu, tiesa, ievērojot šajā nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē.

Līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{25} un 250.^{26} panta nosacījumiem tiesa nolēmusi izskatīt lietu rakstveida procesā, nosakot, ka sprieduma norakstu varēs saņemt Kuldīgas rajona tiesas kancelejā 2017.gada 13.jūnijā, un 2017.gada 30.janvārī nosūtījusi par to pusēm paziņojumu (lietas 19.-21.lapa).

Novērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojumu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis (Civillikuma 1943.pants).*

2016.gada 5.aprīļa Aizdevuma līgums Nr. 33-317093 (lietas 9.-10.lapa, turpmāk - Līgums), kases izdevumu orderis Nr.336 (lietas 11.lapa) apliecina, ka prasītāja un atbildētāja noslēgušas aizdevuma līgumu, ar kuru atbildētājai izsniegts aizdevums 321,20 EUR, un atbildētāja saskaņā ar Līgumu apņēmusies līdz 2017.gada 5.aprīlim atmaksāt izsniegto aizdevumu.

Šādos apstākļos tiesa secina, ka starp prasītāju un atbildētāju izveidojās tiesiskas aizdevuma līguma attiecības, no kurām atbildētājai izriet pienākums atmaksāt saņemto aizdevumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad (..) tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Saskaņā ar Līguma 3.1.1.punktu (lietas 9.lapa) prasītāja ir tiesīga pirms termiņa vienpusēji pieprasīt tūlītēju parāda atmaksu no atbildētājas, ja atbildētāja ir nokavējusi no Līguma izrietošās maksājuma saistības izpildi kopā vismaz par desmit dienām.

Līdz ar to tiesa secina, ka puses ir vienojušās par prasītājas tiesību vienpusēji atkāpties no līguma.

Maksājumu grafiks (lietas 9.lapa), parāda aprēķins un prasītājas paskaidrojumi (lietas 4.lapa) apliecina, ka atbildētāja kopš 2016.gada 9.maija līdz 2016.gada 5.decembrim nav veikusi saskaņā ar Līguma noteiktos maksājumus, tādējādi vairāk kā desmit dienas pieļaujot maksājumu kavējumus, kā rezultātā prasītāja 2016.gada 5.decembrī ir vienpusēji atkāpusies no Līguma.

Tiesa, ievērojot apstākli, ka atbildētāja no Līguma izrietošo maksājumu kavējumus ir pieļāvusi ilgāk kā desmit dienas, atzīst prasītājas vienpusējo atkāpšanos no Līguma un visu Līgumā paredzēto saistību izpildes pieprasījumu no atbildētājas par atbilstošu Civillikuma normām un pušu noslēgtā Līguma nosacījumiem un līdz ar to par pamatotu. Līdz ar to par pamatotu un apmierināmu ir atzīstama prasītājas prasība par pamatparāda 211,93 EUR piedziņu no atbildētājas.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai likumu* (konkrētajā gadījumā to paredz līgums).

Līgums (lietas 9.lapa) apliecina, ka atbildētājai pielīgta saistība par aizdevuma lietošanu maksāt 36 % gadā no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Maksājumu grafiks (lietas 9.lapa), parāda aprēķins (lietas 4.lapa) apliecina, ka atbildētāja nav veikusi līgumisko procentu par aizdevuma lietošanu samaksu par laika periodu no 2016.gada 5.jūnija līdz 2016.gada 5.decembrim, kā rezultātā prasītāja par šo laika periodu atbilstoši Līguma nosacījumiem ir aprēķinājusi līgumiskos procentus 32,37 EUR.

Ievērojot apstākli, ka puses Līgumā ir vienojušās par procentu apmēru un samaksas termiņu, kā arī to, ka tiesa nekonstatē, ka prasītāja, veicot līgumisko procentu apmēru, to būtu aprēķinājusi lielākā apmērā, nekā to paredz Līgums, tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasību daļā par līgumisko procentu, kas aprēķināti par laika periodu no 2016.gada 5.jūnija līdz 2016.gada 5.decembrim, 32,37 EUR piedziņu no atbildētājas.

Prasītāja no atbildētājas lūgusi piedzīt arī nokavējuma procentus par laika periodu no 2016.gada 5.jūnija līdz 2016.gada 5.decembrim 28,98 EUR.

Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu (turpmāk – Noteikumi) 5.1.punktā noteikts, ka aizdevuma pamatsummas atmaksas nokavējuma gadījumā, atbildētājai jāmaksā prasītājai nokavējuma procenti – 0,20 % dienā, kas tiek maksāti no nokavētās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu.

Lai arī no lietas materiāliem izriet, ka līgumā līgumsods nav pielīgts, tiesa atzīst, ka, iztulkojot Aizdevuma līguma Vispārējo noteikumu 5.1.punkta noteikumus, līgumā pēc būtības pielīgts līgumsods, kas atbilst Civillikuma 1716.panta pirmajā daļā noteiktajai līgumsoda definīcijai.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo daļu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā)*.

Tādējādi tiesa atzīst, ka prasītājas pieprasītie nokavējuma procenti ir līgumsods, uz ko attiecināmi Civillikuma 1716.panta nosacījumi.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi*, un saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un ar to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

Saskaņā ar Noteikumu 5.1.punktu prasītājai pielīgta tiesība piemērot atbildētājai līgumsodu 0,20 % apmērā no nokavētās aizdevuma pamatsummas par katru nokavēto dienu (lietas 9.lapa). Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasītājai ir pielīgtas tiesības Līgumā pielīgto saistību nepienācīgas izpildes gadījumā prasīt no atbildētājas līgumsodu.

Tā kā tiesa ir konstatējusi saistību neizpildi un nokavējumu no atbildētājas puses, tad ir atzīstams, ka saskaņā ar Civillikuma normām atbildētājai ir pienākums maksāt arī līgumsodu.

Tiesa atzīst, ka no Līguma izrietošais aprēķinātais līgumsods 28,98 EUR, atbilstoši

Civillikuma 1724.^{1} pantam ir samazināms līdz 10 % no tiesas atzītā un piedzenamā pamatparāda summas, jo līgumsods šādā apmērā ir atzīstams par samērīgu un nav pretrunā labticīguma un samērīguma principiem. Līdz ar to, ņemot vērā apstākli, ka tiesa atzinusi, ka atbildētājas pamatparāda summas apmērs ir 211,93 EUR, tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda (nokavējuma procentu) piedziņu ir apmierināma daļēji – 21,19 EUR apmērā, prasību daļā par līgumsoda (nokavējuma procentu) 7,79 EUR piedziņu noraidot.

Civillikuma 1838.pants nosaka, *ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai nekādus pierādījumus par to, ka viņa ir veikusi no Līguma izrietošos maksājumus lielākā apmērā, nekā norāda prasītāja. Līdz ar to tiesa atzīst, ka, ņemot vērā spriedumā norādīto argumentāciju, prasība ir apmierināma daļēji, piedzenot no atbildētājas prasītājas labā pamatparādu 211,93 EUR, procentus par aizdevuma izmantošanu 32,37 EUR un nokavējuma procentus 21,19 EUR, prasību daļā par nokavējuma procentu 7,79 EUR piedziņu noraidot.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi par nomaksāto valsts nodevu 71,14 EUR, ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1757. un 1765.pantiem tiesa nosaka prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas procentus – 6 % gadā no piedzītās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.^{1} pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42., 56., 189. - 193., 195., 204.^{1}, 250.^{25}, 250.^{27} pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Moda Kapitāls", reģistrācijas Nr. 40003345861, aizdevuma pamatsummu 211,93 EUR (divi simti vienpadsmit *euro* un 93 centi), līgumiskos procentus par laika periodu no 2016.gada 5.jūnija līdz 2016.gada 5.decembrim 32,37 EUR (trīsdesmit divi *euro* un 37 centi) un tiesas izdevumus 75,84 EUR (septiņdesmit pieci *euro* un 84 centi).

Noteikt SIA „Moda Kapitāls", reģistrācijas Nr. 40003345861, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad atbildētājas mantu pārdod izsolē, vai līdz brīdim, kad iestājas Civillikuma 1763.pantā norādītie apstākļi, procentus – 6 % apmērā gadā no piedzītās parāda pamatsummas – 211,93 EUR.

Samaksa veicama SIA „Moda Kapitāls”, reģistrācijas Nr. 40003345861, kontā Nr. /konta numurs/, kas atvērts AS „Swedbank”.

Noraidīt SIA „Moda Kapitāls”, reģistrācijas Nr. 40003345861, prasību pret /pers. A/, personas kods /personas kods/, daļā par nokavējuma procentu 7,79 EUR (septiņi *euro* un 79 centi) piedziņu.

Noteikt, ka atbildētāja spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu, ievērojot Civilprocesa likuma 440.^{2} pantā noteikto, var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2017.gada 13.jūnija, apelācijas sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese L. Jansone